

Zhrnutie výsledkov kontroly hospodárenia prostriedkami na rozvoj cestovného ruchu za rok 2004

Účelom kontroly bolo v roku 2004 preveriť dodržanie podmienok poskytnutia finančných prostriedkov na rozvoj cestovného ruchu, správnosť, hospodárnosť, efektívnosť ich použitia a u vybraných príjemcov pomoci účelovosť použitia finančných prostriedkov štátneho rozpočtu. Kontrola bola vykonaná v čase od 13.6.2005 do 9.9.2005 na Ministerstve hospodárstva SR (MH SR) v Bratislave a u vybraných 16 príjemcov pomoci.

MH SR uzatvorilo so SZRB zmluvu o zverení finančných prostriedkov. V zmluve ani v dodatku nebola určená podmienka zaväzujúca SZRB viesť na samostatnom účte prostriedky štátneho rozpočtu a zmluvný vzťah neobsahoval spôsob nakladania s výnosmi z prostriedkov štátneho rozpočtu.

Kontrolou bolo zistené, že v priebehu roku 2004 neboli na príjmový účet MH SR pripísané úroky z kreditných zostatkov, resp. výnosy z finančných prostriedkov, ktoré boli poskytnuté SZRB na Schému podpory rozvoja cestovného ruchu č.6 (Schéma). MH SR neodviedlo úrokové výnosy z kreditných zostatkov dočasne voľných finančných zdrojov ani v zúčtovaní finančných vzťahov so štátnym rozpočtom za rok 2004. MH SR sa odvolávalo na výnimku, ktorá bola udelená banke listom ministerky financií v roku 2001. Uvedený postup MH SR vo vzťahu k SZRB **bol v rozpore s ustanovením § 5 ods. 1 písm. n) zákona NR SR č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov**, podľa ktorého *príjmy štátneho rozpočtu sú výnosy z prostriedkov štátneho rozpočtu*. Súčasne MH SR **konalo v rozpore s ustanovením § 6 ods. 3 zákona NR SR č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov**, podľa ktorého *o.i. ministerstvo alebo správca rozpočtových prostriedkov je povinný určiť také podmienky, ktorými sa zabezpečí maximálna hospodárnosť a efektívnosť ich použitia. Právnické osoby, ktorým sa poskytnú prostriedky zo štátneho rozpočtu sú povinné viesť tieto prostriedky na samostatnom účte v banke, výnosy z týchto prostriedkov sú príjmom štátneho rozpočtu*.

Komisia na hodnotenie projektov od účinnosti Schémy zasadala trikrát: dňa 24.11.2003, 3.3.2004 a 15.7.2004.

Na prvé rokovanie bolo predložených celkom 37 projektov, z ktorých komisia vyhodnotila 30 a 7 projektov nemohla hodnotiť z dôvodu neúplnosti.

Záväzné podmienky Schémy v písmene H. bod 2 určovali maximálnu výšku pomoci. MH SR vo svojom stanovisku k stanoveniu maximálnej pomoci uviedlo, že

na prepočet 100 000 EUR na slovenské koruny použilo priemerný trojmesačný kurz NBS, ktorý platil v dobe tvorby Schémy 40 SKK/EUR. Komisia nesprávne určila maximálnu výšku pomoci, lebo pre jej výpočet si zvolila vlastné pravidlo. Podľa záväzných podmienok Schémy hodnotiaca komisia mala určiť výšku maximálnej pomoci pri použití kurzu SKK/EUR vyhlásenom NBS v deň určenia pomoci.

Na druhé rokovanie komisie bolo predložených 96 projektov. V počte hodnotených 93 projektov bolo zahrnutých aj 7 doplnených žiadostí. Tri projekty komisia nemohla hodnotiť, pretože žiadosti nespĺňali stanovené záväzné podmienky. Určenie maximálnej výšky pomoci bolo v prípade jedného projektu nesprávne vypočítané.

Počet predložených projektov na posledné zasadanie komisie bol 75. Komisia z predložených projektov vyhodnotila 40, z toho pri 27 projektoch nebola splnená podmienka dosiahnutia minimálne 75% z celkového možného počtu bodov. MH SR oznámilo SZRB výsledky rokovania komisie, v ktorom bola uvedená celková výška finančných prostriedkov pridelených na 13 kladne vybavených žiadostí a celkový prepočet podľa kurzu NBS SKK/EUR. Jednotlivé pridelené čiastky boli uvedené len v slovenských korunách. Tým MH SR **konalo v rozpore so záväznými podmienkami Schémy, uvedenými v písmene J. bod 5)**, podľa ktorých *vyhodnoteným projektom hodnotiaca komisia určí výšku pomoci. Určenie výšku pomoci na projekt oznámi predseda komisie SZRB písomne do 14 dní odo dňa určenia. V oznámení uvedie výšku pomoci v Sk a EUR, pričom na prepočet EUR sa použije kurz vyhlásený NBS v deň určenia pomoci.*

Hodnotiaca komisia na jeden projekt nesprávne určila maximálnu výšku pomoci.

Kontrolná skupina NKÚ SR vykonala kontrolu u 16 príjemcov pomoci, z toho jeden príjemca dostal pomoc na dva projekty. Z vyplatených 33 projektov bolo dokladovo aj fyzicky na mieste skontrolovaných 17 projektov, t.j. 51,5%. Dva projekty boli z prvého zasadania komisie, jedenásť projektov z druhého zasadania a štyri projekty z tretieho zasadania. Z preverených projektov bolo 8 určených na zasnežovanie, nákup vlekov a techniky pre zimné strediská, 9 projektov bolo zameraných na rekonštrukciu alebo výstavbu nových penziónov, motorestu, ubytovacieho a reštauračného objektu.

Kontrolou formálnych náležitostí žiadostí bolo zistené, že zo strany MH SR nebol dodržaný postup pri preberaní žiadostí od SZRB. Preberanie bolo realizované osobne pracovníkmi, bez oficiálnych čísel z podateľne MH SR. Týmto postupom nebola zabezpečená transparentnosť poradia projektov.

Z analýzy procesu odovzdávania a preberania projektov vyplynula tiež skutočnosť, že počet dní od odovzdania SZRB do prevzatia na MH SR bol od 7 do 154 dní.

V zmysle záväzných podmienok Schémy malo MH SR uzatvoriť s príjemcom do 14 dní odo dňa určenia pomoci zmluvu. Na základe kontroly 17 projektov bolo zistené, že počet dní odo dňa určenia výšky pomoci do uzatvorenia zmluvy bol **od 35 do 76 dní**. Ministerstvo hospodárstva SR postupom uzatvárania zmlúv s príjemcami pomoci konalo v rozpore so záväznými podmienkami Schémy písm. **J bod 6**, podľa ktorého *do 14 dní odo dňa určenia výšky pomoci MH SR uzatvorí s príjemcom pomoci Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku*.

Do konca roka 2004 na 33 realizovaných projektov bolo skutočne vyplatených celkom 58 266 080 Sk, pričom zmluvy boli uzatvorené v sume 62 988 739 Sk. Nenávratný finančný príspevok z titulu neoprávnených nákladov bol krátený vo výške 4 722 659 Sk. V prípade 17 projektov, ktoré kontrolovala kontrolná skupina NKÚ SR, na základe predbežnej kontroly bola zazmluvnená suma vo výške 25 318 820 Sk, krátená pri 9 projektoch o 702 548 Sk, t.j. vyplatených bolo 24 616 272 Sk.

Kontrola NKÚ SR fyzickou kontrolou na mieste u príjemcu dotácie zistila, že vo všetkých 17 projektoch bol dodržaný účel, na ktorý bol nenávratný finančný príspevok vyplatený a zariadenia sú využívané na komerčné účely.

Na základe analýzy dokladov a vykonanej fyzickej kontroly projektov možno konštatovať, že proces poskytovania finančnej pomoci v zmysle záväzných podmienok Schémy č.6 bol zdĺhavý. Odo dňa podania žiadosti do dňa pripísania finančných prostriedkov na účet príjemcu vo vybraných projektoch uplynulo 229 až 410 dní .

Na pomalý priebeh vybavovania žiadosti mali vplyv nasledovné rizikové faktory:

- netransparentné odovzdávanie a preberanie žiadosti zo SZRB na MH SR
- nedôsledná kontrola zo strany SZRB, vrátenie žiadostí už predložených do komisie z dôvodu neúplnosti
- odovzdávanie žiadostí so SZRB na MH SR neskôr ako do 10 dní odo dňa splnenia podmienok
- zasadanie komisie v intervaloch v rozpore so Štatútom
- uzatvorenie zmluvy MH SR s príjemcom neskôr ako do 14 dní odo dňa určenia výšky príspevku v komisii

Na základe vykonanej analýzy stavu poskytovania pomoci proces od podania žiadosti do vyplatenia prostriedkov príjemcovi je administratívne zdĺhavý a nepružný a pomoc sa dostáva ku konečnému príjemcovi s časovým posunom vplyvom vyššie uvedených rizikových faktorov. Uvedeným postupom **MH SR konalo v rozpore s ustanovením § 6 ods.3 zákona NR SR č.303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov**, podľa ktorého *o.i. ministerstvo alebo správca rozpočtových prostriedkov je povinné určiť také podmienky, ktorými sa zabezpečí maximálna hospodárnosť a efektívnosť ich použitia*.

Cieľom Schémy podpory rozvoja cestovného ruchu v SR č.6 bolo **prispieť k zvýšeniu kvality, rozsahu a k zlepšeniu štruktúry ponuky služieb cestovného ruchu v SR** takto:

- **Zvýšenie objemu ubytovacích kapacít** cestovného ruchu 2800 miest v roku 2006 oproti roku 2003, v tom v roku 2004 minimálne o 850 lôžok oproti roku 2003. *Merateľné ukazovatele stanovené na splnenie cieľa v počte 520 vytvorených lôžok boli hodnotené k 31.12.2004 ako nesplnené.*
- **Zvýšenie stolovacej kapacity** v pohostinských zariadeniach cestovného minimálne o 8 800 miest v roku 2006 oproti roku 2003, v tom v roku 2004 o 2 800 miest oproti roku 2003. *Merateľné ukazovatele stanovené na naplnenie cieľa neboli splnené.* V roku 2004 bol počet 965 novovytvorených miest pri stoloch v pohostinských zariadeniach. ruchu
- **Zvýšiť zamestnanosť v regiónoch** minimálne o 1500 pracovných miest v roku 2006 oproti roku 2003, v tom v roku 2004 o 500 pracovných miest oproti roku 2003. *Merateľné ukazovatele cieľa neboli splnené.* V roku 2004 bolo vytvorených 308 nových pracovných miest.

Kontrola NKÚ SR fyzickou kontrolou na mieste u príjemcu dotácie zistila, že vo všetkých 17 projektoch bol dodržaný účel, na ktorý bol nenávratný finančný príspevok vyplatený a zariadenia sú využívané na komerčné účely.